

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра загальної екології та екотрофології

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІОГЕОГРАФІЯ» Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальність – 101 Екологія Освітня програма – «Екологія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	3
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача	Зелінська Людмила Геннадіївна Посада: асистент Науковий ступінь: магістр з екології Робоче місце: навчальний корпус № 9 (вулиця Героїв Чорнобиля 3 ^а), 326 ауд. (кафедра загальної екології та екотрофології). E-mail: zelinska90@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380675675088
Опис дисципліни	Біогеографія – наука про географічне розповсюдження та розміщення живих організмів по Земній кулі. Вона з'явилася в результаті синтезу біології, географії, екології та ряду інших біологічних та географічних дисциплін. Сучасна біогеографія вивчає причини поширення окремих таксонів і спільнот по земній кулі і роль загальногеографічних чинників, території ендемізму; з'ясовує закономірності розподілу маси живої речовини по планеті; займається вдосконаленням принципів біогеографічного районування та проблемами, пов'язаними з антропогенним впливом на біоми і біоти. Знання особливостей поширення організмів і кількісних закономірностей розподілу їх всередині ареалу являє теоретичну основу раціонального використання і охорони ресурсів рослинного і тваринного світу в зв'язку з особливостями географічного середовища. В сучасний період біогеографія окрім вивчення ареалів окремих таксонів та їх взаємозв'язків із навколишнім середовищем, зобов'язана враховувати тенденції технологічного прогресу людства. З посиленням антропогенного навантаження на природне середовище виникає необхідність досліджувати класичні питання біогеографії у динаміці, для розробки стратегії раціонального природокористування та охорони ресурсів біосфери.
Передумови для вивчення	Нормативна навчальна дисципліна «Біогеографія» базується на знаннях таких дисциплін: «Біологія», «Ґрунтознавство», «Заповідна справа»,

дисципліни	«Метеорологія та кліматологія».
Мета вивчення дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Біогеографія» є отримання студентами знань про географічне розповсюдження і розміщення живих організмів і їх співтовариств; про структуру живого покриву планети в цілому і її регіонів; основних методів, що використовуються в біогеографії.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності - дистанційна форма навчання (платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформа ZOOM, електронна пошта, мобільний додаток Viber та Telegram. Формат проведення навчальної дисципліни може бути змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	ПРН02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПРН03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПРН06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.
Структура курсу	<p>Змістовий модуль 1. Принципи та методи біогеографічного районування</p> <p>Тема 1. Вступ до біогеографії. Мета і завдання біогеографії. Основні категорії біоти. Царство біоти. Закономірності і розповсюдження угруповань. Класифікація угруповань.</p> <p>Тема 2. Біота і середовище. Ареал, типи ареалів. Межі ареалу та його формування. Космополіти, ендеміки, релікти. Класифікація реліктів та поняття вікаризму.</p> <p>Тема 3. Основні екологічні фактори та їх вплив на представників рослинного і тваринного світу. Фактори середовища та їх класифікація. Абіотичні фактори та їх вплив на живі організми. Вплив біотичних факторів на живі організми. Антропогенний вплив на навколишнє середовище</p> <p>Змістовий модуль 2. Рослинний покрив та тваринне населення Землі</p> <p>Тема 4. Закономірності поширення та розподілу рослин і тварин на земній кулі. Гіпотези розповсюдження організмів. Флористичні регіони суходолу. Голарктичне царство. Інші царства суходолу.</p> <p>Тема 5. Фауністичне та зоогеографічне районування Землі. Одиниці та принципи фауністичного районування. Типи фауни. Фауністичне районування суші.</p> <p>Змістовий модуль 3. Біогеографічні засади планування та управління біологічною різноманітністю</p> <p>Тема 6. Біогеографічні наслідки антропогенної трансформації наземного та водного середовища. Поняття про біотичну кризу, зумовлену біогеографічними змінами. Очевидні та віддалені еволюційні наслідки, викликані антропогенними чинниками. Біогеографічні засади планування та управління сільськогосподарською біологічною різноманітністю, підвищення її видового багатства. Роль біогеографії в індикації природних та антропогенних змін довкілля.</p>
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення

	<p>проблемних питань тощо. Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням різнопланових завдань, постановкою проблеми та її вирішення. Для засвоєння дисципліни «Біогеографія» використовуються також методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, створення ситуації, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні); методи контролю і самоконтролю у навчанні.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі здобувача (списування, відсутність посилань на використані джерела, застосування нечинного законодавства, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: здобувачі мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, дотримання чинного законодавства.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі навчальної дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біогеографія: навч. посібник /О.В. Іщук, М.М. Світельський, М.І. Федючка. 2019. 336 с 2. Булава Л.М. Біогеографія з основами екології. Навчальний посібник / Л.М. Булава. Полтава: ПДПУ імені В.Г. Короленка, 2005. 48 с 3. Кукурудза С.І. Біогеографія. Підручник / С.І. Кукурудза. Львів: ЛНУ, 2006. 504 с. 4. Марисова І.В. Біогеографія. Регіональний аспект: Навчальний посібник / І.В. Марисова. 2-ге вид., перероб. і доп. Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. 128 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Береговий П.М., Прахов М.М. Ботанічна географія. Київ: Вища школа, 1969. 342 с. 2. Влах М. Теорія і методологія географічної науки: навч. Посібник / М. Влах, Л. Котик. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2017. 120 с. 3. Резнікова Н.В. Проблема забруднення навколишнього середовища та глобальні проблеми екорозвитку / Н.В. Резнікова // Глобальні екологічні проблеми в сучасному світі: екологічна детермінанта міжнародних економічних відносин. 2016. №1. С.8–42.